

MỘT VÀI ĐẶC ĐIỂM VỀ VĂN HÓA, LỐI SỐNG CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH – ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Lê Thị Thu Huyền*, Nguyễn Thị Nội

Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh – ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

Nhóm tác giả tiến hành khảo sát trên 460 sinh viên Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh về những hoạt động cơ bản trong sinh hoạt và học tập thường ngày tại trường vào học kỳ I, năm học 2015 – 2015. Qua đó, có thể nhận thấy những nét chính trong văn hóa, lối sống của các em. Thứ nhất, đa số sinh viên chưa xác định được những giá trị cốt lõi và mục đích, lý tưởng trong cuộc sống; Thứ hai, lối sống sinh viên chủ yếu xoay quanh các hoạt động giải trí, phụ thuộc vào mạng xã hội và thiết bị công nghệ mà ít tập trung cho học tập, rèn luyện. Từ thực trạng đó, nhóm tác giả đề xuất một số định hướng nhằm giáo dục giá trị văn hóa và lối sống cho sinh viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh nói riêng, cũng như sinh viên, thanh niên hiện nay nói chung.

Từ khóa: Sinh viên, lối sống, lối sống sinh viên, văn hóa sinh viên, định hướng giá trị.

Trong quá trình phát triển kinh tế xã hội, những chuyển biến xã hội lớn luôn dẫn đến những biến động về đạo đức, lối sống, văn hóa của các tầng lớp dân cư. Những giá trị văn hóa, lối sống mới hình thành, dần thích ứng với điều kiện xã hội mới. Gắn với quá trình phát triển kinh tế thị trường trong thời kỳ đổi mới ở nước ta hiện nay, văn hóa và lối sống của dân cư nước ta, nhất là lớp người trẻ tuổi có những thay đổi hết sức phức tạp, vừa hội nhập với xu thế thời đại, vừa có những biểu hiện mai một những giá trị văn hóa dân tộc, du nhập lối sống không phù hợp. Vì vậy, Đảng ta nhấn mạnh phải định hướng sự phát triển văn hóa, đạo đức, lối sống phù hợp với sự nghiệp đổi mới kinh tế - xã hội. Sinh viên là lớp người ưu tú của thế hệ trẻ, nhạy cảm với những xu hướng, trào lưu mới trong khoa học - kỹ thuật, văn hóa - nghệ thuật, lối sống nói chung. Vì vậy, việc định hình những nét chính về văn hóa và lối sống sinh viên hiện nay vừa là đòi hỏi đối với việc giáo dục - đào tạo sinh viên, vừa có ý nghĩa định hướng cho các tầng lớp thanh niên khác, nhất là thanh niên, học sinh.

Các đặc điểm cơ bản của sinh viên

Nằm trong nhóm xã hội *thanh niên*, *sinh viên* là thuật ngữ dùng để chỉ những người đang

học tập ở các trường đại học, cao đẳng. Độ tuổi của họ trong khoảng từ 18 đến 25 tuổi, là độ tuổi đã có những hoàn thiện nhất định về mặt sinh học và mặt xã hội.

Ở cấp độ xã hội, sinh viên là một nhóm đặc biệt đang được đào tạo cho hoạt động lao động trong một lĩnh vực nghề nghiệp nhất định, chuẩn bị gia nhập vào đội ngũ tri thức của xã hội. Họ là một bộ phận của thanh niên đang theo học ở các trường đại học và cao đẳng.

Ở cấp độ cá nhân, sinh viên là những người đang trưởng thành về mặt xã hội, hoàn thiện về thể lực, định hình về nhân cách, học tập để tiếp thu những tri thức, kỹ năng - kỹ xảo của một lĩnh vực nghề nghiệp. V.I. Lênin đã từng đánh giá: “Sinh viên là bộ phận nhạy cảm nhất của giới tri thức, là tầng lớp có trình độ tiên tiến nhất trong hàng ngũ thanh niên.”

Đặc điểm tâm sinh lý của sinh viên

Về mặt sinh lý

Sinh viên nằm ở giai đoạn thứ 2 trong lứa tuổi thanh niên, hình thể đã đạt được sự hoàn chỉnh về cấu trúc và phối hợp giữa các chức năng. Bộ não đạt được trọng lượng tối đa, khoảng 1400gr, hoạt động thần kinh cao cấp đã đến mức trưởng thành vì số tế bào thần kinh phát triển tương đối đầy đủ. Lứa tuổi này đã gần hoàn thành giai đoạn dậy thì, các chức năng sinh sản bắt đầu hoàn thiện, giới tính

* Tel: 0986 376209

phân biệt và phát triển đầy đủ ở mỗi giới cả về hình thể và nội tiết tố.

Về mặt tâm lý

Từ 18 đến 25 tuổi là thời kỳ phát triển trí tuệ được đặc trưng bởi sự nâng cao năng lực trí tuệ, biểu hiện rõ nhất ở khả năng tư duy sâu sắc và mở rộng, có năng lực giải quyết những nhiệm vụ trí tuệ ngày càng khó khăn hơn, có khả năng lập luận logic, trí tưởng tượng phong phú. Thời kỳ này cũng phát triển tư duy trừu tượng, khả năng phán đoán, nhu cầu hiểu biết và học tập cao.

Vì vậy, *sinh viên có tính nhạy bén cao*, khả năng giải thích và gán ý nghĩa cho những ấn tượng cảm tính nhờ vào kinh nghiệm và trí thức có trước đây. Sự phát triển này cùng với óc quan sát tích cực và nghiêm túc sẽ tạo ra khả năng lĩnh hội tri thức tối ưu cho lứa tuổi này – cơ sở quan trọng cho quá trình học tập và nghiên cứu khoa học của sinh viên.

Sinh viên có đặc điểm tâm lý lứa tuổi nổi bật là *sự phát triển khả năng tự ý thức*. Tự ý thức có chức năng điều chỉnh nhận thức, sự đánh giá toàn diện về bản thân và vị trí của mình trong cuộc sống, là điều kiện để phát triển và hoàn thiện nhân cách, lối sống của sinh viên theo các yêu cầu của xã hội.

Nhìn chung, *thích cái mới lạ, nhạy cảm, ưa tìm tòi khám phá, sáng tạo là đặc điểm tâm lý chung của sinh viên*. Họ là những người giàu mơ ước, giàu trí tưởng tượng, có hoài bão và luôn mong muốn tự khẳng định mình, không lệ thuộc vào người khác. Đồng thời, họ cũng có nhu cầu cao về học vấn, thích giao lưu và các hoạt động xã hội, thích kết bạn và tìm hiểu các mối quan hệ tình cảm nam nữ, đề cao sự công bằng trong các mối quan hệ.

Các hoạt động cơ bản của sinh viên

Hoạt động học tập

Hoạt động học tập của sinh viên mang những nét đặc thù khác xa với các bậc học khác - mang tính độc lập cùng với sự tự ý thức và nỗ lực của bản thân để tiếp thu tri thức, kỹ năng, kỹ xảo nghề nghiệp dưới sự hướng dẫn của

giảng viên, tham gia nghiên cứu khoa học. Bên cạnh đó, họ phải tự hoàn thiện nhân cách để trở thành người cán bộ trí thức trong tương lai.

Hoạt động giao tiếp - ứng xử

Thông qua các mối quan hệ giao tiếp mà sinh viên tạo dựng được cho mình hàng loạt mối quan hệ xã hội phong phú và phức tạp giữa cá nhân sinh viên với gia đình, với thầy cô, cộng đồng, với bạn bè cùng lứa tuổi, cùng giới, khác giới. Tất cả góp phần quan trọng cho sự phát triển đời sống tâm lý và sự trưởng thành về nhân cách, lối sống của sinh viên. Thông qua giao tiếp - ứng xử, sinh viên cũng thể hiện lối sống lành mạnh, có văn hoá.

Hoạt động chính trị - xã hội

Đây là hoạt động thể hiện ý thức, quan điểm chính trị, thái độ và trách nhiệm của sinh viên đối với tập thể, cộng đồng và xã hội. Thái độ và tính tích cực hoạt động chính trị - xã hội của sinh viên thể hiện rõ sự trưởng thành về nhân cách của họ.

Sinh hoạt cá nhân

Sinh hoạt cá nhân của sinh viên được xét trên nhu cầu và phương thức thoả mãn nhu cầu của cá nhân như: sử dụng thời gian rảnh rỗi, lựa chọn hình thức giải trí hay lựa chọn cuộc sống vật chất. Nó thể hiện tính cách, ý chí của cá nhân sinh viên trong việc điều tiết các nhu cầu sinh hoạt hằng ngày.

Những biểu hiện tích cực trong sinh hoạt cá nhân như: biết sử dụng thời gian hợp lý, không lãng phí, không hòa theo những hình thức giải trí không lành mạnh, không đòi hỏi hưởng thụ, biết tiết kiệm giản dị trong sinh hoạt. Bên cạnh đó, mặt tiêu cực vẫn luôn tồn tại trong sinh hoạt cá nhân của sinh viên: phong phú tiền bạc trong chi tiêu, học cách ăn chơi, đua đòi, nhất là tham gia vào các hình thức giải trí không lành mạnh - bài bạc, nhậu nhẹt, xem phim cảm...

Như vậy, so với lực lượng thanh niên trong xã hội, sinh viên là tầng lớp có những điểm nổi bật hơn về mặt kiến thức, trình độ ^{hóa,} năng lực chuyên môn nghiệp vụ, ^{đc} ^{hời}

mang tất cả những đặc trưng tâm lý - xã hội và lối sống của nhóm dân cư trẻ tuổi này của xã hội.

Những đặc điểm cơ bản về văn hóa lối sống của sinh viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh hiện nay

Lối sống sinh viên là sự phản ánh có tính chủ quan, chọn lọc những nội dung và phương thức hoạt động sống của đời sống xã hội, hình thành nên một tổng thể những đặc điểm chủ yếu đặc trưng cho giới sinh viên. Những đặc điểm này được biểu hiện trong định hướng giá trị, những hoạt động, quan hệ giao tiếp ứng xử, sinh hoạt cá nhân đặc thù của sinh viên.

Dựa trên những nghiên cứu và điều tra xã hội học của nhóm nghiên cứu đối với 460 sinh viên của trường, lựa chọn ngẫu nhiên trải đều ở các khóa và các chuyên ngành, có thể nêu những đặc điểm nổi bật về văn hóa, lối sống của sinh viên trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh như sau:

Về định hướng giá trị văn hóa, lối sống

Chịu ảnh hưởng từ những biến đổi kinh tế xã hội trong giai đoạn hiện nay, kết quả khảo sát cho thấy, *định hướng giá trị của sinh viên hiện nay ngày càng thiên về những giá trị hiện đại, thuộc về vật chất*, bao gồm những điểm tích cực như có mục tiêu mưu cầu hạnh phúc rõ nét, đề cao những giá trị như tự do, học vấn, sự thăng tiến, tiền bạc. Có tới 76,74% sinh viên được hỏi chọn *Tự do cá nhân* là quan trọng nhất; 74,13% thì chọn *Tiền bạc*, 55,87% chọn *Học vấn* là rất quan trọng trong cuộc sống.

Song, những giá trị như *Gia đình* hay *Lòng yêu thương con người* chỉ tương đối quan trọng. 29,35% sinh viên được hỏi cho rằng gia đình rất quan trọng trong khi đa số (70,65%) cho rằng gia đình chỉ "tương đối quan trọng" so với những giá trị khác. Từ kết quả đó cho thấy, định hướng giá trị của sinh viên ít nhiều có những biểu hiện lệch chuẩn, cụ thể: xuất hiện xu hướng đề cao lợi ích bản thân so với lợi ích tập thể, xã hội; coi trọng giá trị kinh tế - vật chất so với giá trị tinh thần;

tinh hướng ngoại càng ngày càng mạnh, xa rời giá trị truyền thống, đòi hỏi mức tiêu dùng ngày càng cao theo lối sống phương Tây.

Lối sống sinh viên biểu hiện trong học tập

Học tập là hoạt động cơ bản của sinh viên, vì vậy, thái độ, mục đích, động cơ, cách học tập phản ánh mặt cơ bản trong lối sống sinh viên. Kết quả khảo sát cho thấy, một số sinh viên của trường đã biết xác định mục đích và tích cực, chủ động học tập. Nhiều sinh viên đã đạt được những thành tích học tập, nghiên cứu xuất sắc. Nhiều sinh viên có ý thức tự kiểm tra tiến trình cho việc học, nỗ lực học tập, trau dồi kinh nghiệm làm việc để cạnh tranh trên thị trường sức lao động sau này. Khả năng sinh viên dành thời gian cho học ngoại ngữ, tin học nhằm đáp ứng chuẩn đầu ra.

Bên cạnh đó, biểu hiện thụ động, ngại học, lười nghiên cứu trong sinh viên của trường còn tương đối phổ biến. Có đến 40% sinh viên tham gia khảo sát không xác định được thời gian biểu cụ thể trong ngày dành cho các hoạt động học tập cơ bản như học bài, đọc giáo trình... Tỷ lệ sinh viên đọc giáo trình, tài liệu thường xuyên chỉ là 57,39%, có đến 14,41% sinh viên trả lời hoàn toàn không đọc tài liệu liên quan đến các môn học, 19,13% không ghi chép bài, phát biểu tại lớp. Tỷ lệ sinh viên học nhóm, thảo luận, sử dụng thư viện, trung tâm học liệu chỉ ở mức độ "đôi khi" chứ không phải "thường xuyên", với tỷ lệ dao động trong khoảng 40% - 60%. Đặc biệt, không có sinh viên nào được hỏi trả lời thường xuyên tham gia nghiên cứu khoa học sinh viên, và 84,13% sinh viên hoàn toàn không tham gia nghiên cứu khoa học. Mặt khác, khi được hỏi về mức độ phổ biến của những hiện tượng tiêu cực trong sinh viên của trường, 58,48% sinh viên tham gia khảo sát cho rằng sinh viên còn không đi học đúng giờ, 82,83% cho rằng sinh viên thường không tập trung trong giờ học.

Như vậy, có thể thấy rằng, hiện trạng đáng lo ngại nổi bật trong lối sống sinh viên của trường là tình trạng thiếu chủ động và lười

biếng trong xác định mục tiêu học tập, thực hiện hoạt động học tập cả trên lớp và ở nhà của sinh viên là tương đối phổ biến.

Lối sống sinh viên thể hiện trong sinh hoạt cá nhân và nhu cầu giải trí

Sinh viên là nhóm xã hội có nhu cầu cao, phong phú, đa dạng trong sinh hoạt cá nhân, với sự khác biệt mang tính đặc thù của giới và cá tính trong cách sống. Đa số sinh viên tham gia khảo sát mong muốn có lối sống văn minh, hiện đại, mức sống cao; có những sinh viên đã có ý thức lập nghiệp, vừa học tập vừa đi làm, tự kiểm tiền thỏa mãn nhu cầu cá nhân của mình.

Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, có thể thấy đời sống văn hóa tinh thần của sinh viên có nhiều biến đổi. Sinh viên thích sử dụng công nghệ thông tin cho các hoạt động giải trí, hưởng thụ văn hóa, bên cạnh xu hướng yêu thích những hoạt động tập thể, văn nghệ phù hợp lứa tuổi. Tuy nhiên, một bộ phận sinh viên có xu hướng xa rời các hoạt động tập thể, chỉ tụ tập nói chuyện phiếm hoặc chơi điện tử trực tuyến, không thích các hoạt động văn hóa truyền thống, có hiện tượng thích một số yếu tố văn hóa ngoại lai, thiếu lành mạnh. Những hoạt động văn hóa – văn nghệ sinh viên yêu thích thường thuần túy giải trí, ít có yêu cầu về nghệ thuật và giá trị xã hội.

Hơn một nửa số sinh viên tham gia khảo sát (63,48%) không có thời gian biểu xác định cho sinh hoạt cá nhân, không quan tâm bản thân dành bao nhiêu thời gian cho các hoạt động cá nhân mà sinh hoạt theo nhu cầu. Điều đó chứng tỏ, phong cách và tác phong sống không khoa học, thiếu kế hoạch là biểu hiện rõ nét nhất của lối sống không lành mạnh trong sinh viên. Việc sử dụng thời gian của sinh viên, nhất là thời gian rảnh rỗi chủ yếu cho việc giải trí trên mạng Internet, ngủ, đi chơi hoặc các hoạt động không phải học tập, nghiên cứu, sinh viên chủ yếu chỉ học vào lúc chuẩn bị kiểm tra hoặc thi.

Kết quả khảo sát cho thấy, hơn 70% sinh viên được hỏi dành đến 6 - 9 giờ/ ngày cho các

hoạt động giải trí (hoạt động tự học là khoảng 1-3 giờ/ngày). Trong thời gian đó, chủ yếu sinh viên vào mạng xã hội (Facebook, Zalo...) (74,35%) và nghe nhạc, xem phim... (73,91%). Chỉ có khoảng 30,22% sinh viên chơi thể thao, tập thể dục. Có đến 40,67% sinh viên được hỏi hoàn toàn không dành thời gian để đọc sách.

Lối sống sinh viên biểu hiện trong hoạt động chính trị - xã hội

Gần một nửa sinh viên được hỏi (45,44%) có tham gia hoạt động tình nguyện và các hoạt động xã hội như phong trào Hiến máu nhân đạo. Đa số sinh viên được hỏi trả lời thường giúp đỡ người khác (86,08%). Điều đó cho thấy rằng, những phong trào xã hội có sức lan tỏa lớn như phong trào tình nguyện, các sự kiện chính trị của đất nước có đóng góp to lớn của sinh viên, thể hiện lý tưởng, nhận thức và ý thức với đất nước, với cộng đồng của sinh viên, với vai trò to lớn của các tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội sinh viên Việt Nam. Tuy vậy, có hiện tượng sinh viên còn mơ hồ về quan điểm và ý thức chính trị (Về *Lý tưởng xã hội chủ nghĩa*, chỉ có 3,26% đánh giá là rất quan trọng, gần 1/3 số sinh viên được hỏi chọn tương đối quan trọng, còn lại cho rằng không quan trọng). Đa số sinh viên cho rằng hiện tượng Vi phạm luật an toàn giao thông là không phổ biến (72,40%), nhưng khá đông sinh viên ít chú ý đến những nghị quyết, chủ trương, chính sách chung của Đảng, Nhà nước; đồng thời cũng có xu hướng ngại tham gia công tác đoàn thể, xã hội, chỉ muốn tham gia các hoạt động giải trí, chuyên môn đơn thuần gắn với lợi ích cá nhân.

Lối sống sinh viên thể hiện trong quan hệ xã hội, giao tiếp ứng xử

Sinh viên hiện nay có sự cởi mở, thoải mái trong giao tiếp xã hội. Quan hệ thầy trò có sự chủ động, tích cực từ phía sinh viên, giảm bớt sự cầu nệ, thụ động. Quan hệ bạn bè, tình yêu của sinh viên rất phong phú, tự do và đa dạng, xuất hiện những mối quan hệ "áo" (qua các mạng xã hội).

Đa số sinh viên được hỏi có mối quan hệ bạn bè tương đối rộng rãi, phong phú, đặc biệt trên mạng xã hội Facebook và Zalo. Mỗi trường học tập, sinh hoạt của sinh viên nhà trường lành mạnh, cởi mở, 79,35% sinh viên được hỏi cho rằng hoàn toàn không có hiện tượng sinh viên trong trường nói tục, đánh nhau.

Khi được khảo sát về những mặt tiêu cực trong quan hệ xã hội thể hiện ở sự thực dụng, biến tướng của mối quan hệ thầy - trò với những hiện tượng xin điếm, mua điếm; sự mờ nhạt, ít gắn bó, phân biệt giàu nghèo trong các nhóm bạn sinh viên; tình trạng sống thử, quan hệ tình dục bừa bãi, xu hướng tình yêu vật chất trong sinh viên..., đa số sinh viên được hỏi cho rằng những biểu hiện tiêu cực đó là không phổ biến. Tuy nhiên, nhóm tác giả nhận thấy có sự "né tránh" hoặc mơ hồ trong đánh giá đối với hiện tượng sinh viên sống cùng bạn khác giới ("*Sống thử*") trong các sinh viên được hỏi. Có 23,69% ý kiến nói *Sống thử* xuất hiện trong lối sống sinh viên của trường. Nhưng chỉ có 20,43% sinh viên được hỏi cho rằng *Sống thử* là biểu hiện của lối sống không lành mạnh. Với một hiện tượng tiêu cực được cho là đáng ngại và tương đối phổ biến trong sinh viên xa nhà của trường, mà số đông sinh viên lại không nêu ý kiến, nên chúng tôi nhận định, đa số sinh viên ngần ngại khi nói đến vấn đề nhạy cảm này, đây là một vấn đề cần khảo sát thêm. Một khía cạnh khác nhưng có hiện tượng tương tự, đó là vấn đề "*Sống ảo*" trong sinh viên, chỉ có 15% sinh viên được hỏi cho rằng hiện tượng giới trẻ nghiện game online, mạng xã hội, phụ thuộc vào các mối quan hệ "ảo" là biểu hiện của lối sống không lành mạnh.

Như vậy, kết quả khảo sát cho thấy những đặc điểm cơ bản về văn hóa và lối sống của sinh viên trường đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh là:

Thứ nhất, *khả năng sinh viên chưa xác định được những giá trị cơ bản, mục đích cuộc sống, mục tiêu học tập và chủ động, tích cực trong học tập - mặt quan trọng nhất trong lối*

sống sinh viên. Đa số sinh viên của trường có lối sống tương đối lành mạnh, phù hợp tâm lý lứa tuổi biểu hiện qua các hoạt động xã hội chủ yếu, gắn với nhiệm vụ học tập. Tuy nhiên, số sinh viên thực sự sống có lý tưởng, có mục đích phấn đấu, có sinh hoạt cá nhân tập trung cao nhất cho học tập và rèn luyện chưa tương xứng với yêu cầu của môi trường giáo dục đại học.

Thứ hai, *số đông sinh viên có lối sống chưa năng động, phụ thuộc nhiều vào mạng xã hội*. Một bộ phận sinh viên còn có lối sống thiếu lành mạnh, biểu hiện ở sinh hoạt cá nhân không điều độ, ít quan tâm đến hoạt động học tập và đoàn thể, sa đà vào một số hoạt động giải trí tiêu cực, hoặc có quan hệ tình cảm nam nữ theo kiểu "sống thử". Đó là những đặc điểm rất đáng lo ngại, cần có những biện pháp định hướng lối sống lành mạnh, phù hợp cho sinh viên nhà trường.

Các đề xuất định hướng giá trị văn hóa và giáo dục lối sống cho sinh viên

Dựa trên những đặc điểm cơ bản về văn hóa, lối sống sinh viên trường đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh qua khảo sát, chúng tôi nhận thấy cần có những biện pháp mạnh mẽ từ phía nhà trường, các tổ chức đoàn thể cũng như tăng cường ý thức xây dựng lối sống từ chính bản thân sinh viên. Những định hướng được chúng tôi đề xuất như sau:

(1) Tăng cường sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của lãnh đạo nhà trường, các cấp ủy Đảng, các tổ chức Đoàn, Hội sinh viên đối với việc giáo dục sinh viên nói chung và lối sống sinh viên nói riêng, bởi định hướng giá trị văn hóa và lối sống sinh viên là mặt quan trọng trong chất lượng giáo dục sinh viên, xây dựng con người mới hiện đại cho xã hội.

(2) Thúc đẩy hiệu quả các phong trào học tập, nghiên cứu để xây dựng môi trường khoa học, văn hóa lành mạnh trong nhà trường, để nhà trường trở thành trung tâm văn hóa, khoa học hấp dẫn đối với sinh viên; phát huy tiềm năng trí tuệ, khơi dậy niềm đam mê khoa học và sức trẻ của sinh viên trong học tập, nghiên

cứu. Trong đó, chúng tôi nhấn mạnh vai trò của các cố vấn học tập và mô hình hoạt động của các câu lạc bộ học tập, nghiên cứu trong nhà trường. Tăng cường cơ sở vật chất thuận lợi cho hoạt động học tập, nghiên cứu, thực hành của sinh viên (về giáo trình, thư viện, phòng học...), chú trọng đối thoại, lắng nghe ý kiến sinh viên để cải tiến quản lý, dạy và học hiệu quả.

(3) Tăng cường kỷ cương trong dạy và học, nghiêm minh trong kiểm tra, đánh giá học tập nhằm chống lại hiện tượng tiêu cực trong thi cử, kiểm tra, từ đó hình thành thái độ học tập nghiêm túc, trung thực, quan hệ thầy trò đúng đắn.

(4) Phát huy những nhân tố động lực của sinh viên trong học tập và trong các hoạt động khác thông qua các chính sách như khuyến học, học bổng, ...

(5) Tăng cường công tác quản lý sinh viên, có biện pháp cụ thể phòng chống các tệ nạn xã hội có nguy cơ lây lan trong sinh viên.

(6) Tuyên truyền, giáo dục ý thức chính trị, giá trị văn hóa truyền thống và những giá trị sống tích cực trong sinh viên, đặc biệt thông qua vai trò của các tổ chức Đoàn, Hội sinh viên.

Tóm lại, sinh viên là nhóm thanh niên ưu tú, có trình độ, có khả năng thích ứng nhanh chóng với những thay đổi của xã hội dưới tác

động của tăng trưởng kinh tế và những biến đổi lớn khác như toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế. Đồng thời, vì còn trẻ, sinh viên dễ chịu ảnh hưởng từ những xu hướng, những luồng văn hóa bên ngoài có thể gây biến đổi tiêu cực lối sống, nền tảng văn hóa của họ. Vì vậy, cần đặc biệt chú trọng đến định hướng các giá trị văn hóa và giáo dục lối sống lành mạnh cho sinh viên cũng như các tầng lớp thanh niên trong xã hội nói chung.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lương Gia Ban, Nguyễn Thế Kiệt (Đồng chủ biên) (2014), *Giá trị văn hóa truyền thống dân tộc với việc xây dựng nhân cách sinh viên Việt Nam hiện nay*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Trần Văn Bính (chủ biên), *Văn hóa Xã hội chủ nghĩa*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1997.
3. Nguyễn Ánh Hồng, *Phân tích về mặt tâm lý học lối sống của sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay*, Luận án tiến sĩ, 2005.
4. Trần Kiều, Vũ Trọng Rỹ, Hà Nhật Thăng, Lưu Thu Thủy, *Thực trạng và giải pháp giáo dục đạo đức, tư tưởng chính trị, lối sống cho thanh niên học sinh, sinh viên trong chiến lược phát triển toàn diện con người Việt Nam thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb Văn hoá - Thông tin, Hà Nội, 2001.
5. Phạm Hồng Tung (2011), *Thanh niên và lối sống của thanh niên Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

SUMMARY

SOME CHARACTERISTICS OF THE CULTURE AND LIFESTYLE OF STUDENTS TODAY

Le Thi Thu Huyen*, Nguyen Thi Noi
College of Business and Economics Administration - TNU

This article authors mention some characteristics in the lifestyle and culture of the students in terms of the economic - social development. The first section clarifies the psychological characteristics and the social highlight of the student. The second part refers to the characteristics expressed primarily on aspects of student lifestyles, including education, entertainment, personal activities, social relations and social politics. Finally, the authors propose to orient cultural values and lifestyle education for students.

Keywords: Student, lifestyle, students' lifestyle, students' culture, value orientation

Ngày nhận bài: 31/12/2015; Ngày phản biện: 27/2/2016; Ngày duyệt đăng: 31/3/2016

Phân biên khoa học: TS. Nguyễn Thị Hương – Trường Đại học Sư phạm – ĐHTN

* Tel: 0986 376209